

Rozhodnutí o vyloučení soudce

Rozhodnutí o vyloučení soudce podle § 14 o. s. ř. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodování přidělené věci jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů, které mu zcela zjevně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě

Rozhodnutí o vyloučení soudce podle § 14 o. s. ř. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodování přidělené věci jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů, které mu zcela zjevně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě. Důvodem k vyloučení soudce nemůže být údajná trvající nepřátelská a neobjektivní publicita účastníka řízení v tisku a v dalších hromadných sdělovacích prostředcích, která podle názoru dlužníka znemožňuje objektivní a nestranné posouzení námitky podjatosti soudců konkrétního soudu.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 8.3.2001, sp.zn. 11 Nd 54/2001)

Nejvyšší soud České republiky jako soud nadřízený rozhodl podle § 16 odst. 1 o. s. ř. v právní věci věřitele ČSOB, a. s., a dlužníka N., společnost s ručením omezeným, o návrhu na prohlášení konkursu, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 90 K 74/2000, o návrhu dlužníka na vyloučení všech soudců Vrchního soudu v Praze zabývajících se podle rozvrhu práce konkursními věcmi z projednávání této věci a přikázání jinému soudu téhož stupně tak, že soudci Vrchního soudu v Praze JUDr. J. K., JUDr. F. K., JUDr. J. G., JUDr. I. K., JUDr. M. T., JUDr. P. F. a JUDr. L. Z., nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodování věci vedené u Vrchního soudu v Praze pod sp. zn. Nco 38/2001.

Z odůvodnění :

Ve shora označené právní věci týkající se návrhu věřitele na prohlášení konkursu na majetek dlužníka, projednávané Městským soudem v Praze (před 1. 1. 2001 Krajským obchodním soudem v Praze) pod sp. zn. 90 K 74/2000, učinil dlužník návrh na vyloučení všech soudců Krajského obchodního soudu v Praze zabývajících se podle rozvrhu práce konkursními věcmi s návrhem na přikázání této věci jinému soudu téhož stupně a následně námitku nedostatku věcné příslušnosti Městského soudu v Praze. O těchto návrzích přísluší rozhodnout Vrchnímu soudu v Praze, v řízení pod sp. zn. Nco 38/2001, a to senátu složenému ze soudců JUDr. J. K., JUDr. F. K. a JUDr. J. G., popřípadě zastupujícímu senátu složenému ze soudců JUDr. I. K., JUDr. M. T., JUDr. P. F. a JUDr. L. Z.

Dlužník však podáním ze dne 28. 12. 2000 učinil rovněž návrh na vyloučení všech soudců Vrchního soudu v Praze zabývajících se podle rozvrhu práce konkursními věcmi a současně navrhl přikázání

výše uvedené věci (sp. zn. Nco 38/2000) jinému soudu téhož stupně. Důvody, pro které lze mít pochybnost o nepodjatosti soudců Vrchního soudu v Praze, spatřuje dlužník v trvající nepřátelské a neobjektivní publicitě dlužníka v tisku a v dalších hromadných sdělovacích prostředcích. Tato negativní publicita podle názoru dlužníka vytváří dojem existence stavu úpadku u dlužníka, znemožňuje nezávislé posouzení návrhu na zahájení řízení v této konkursní věci a rovněž znemožňuje objektivní a nestranné posouzení vznesené námitky podjatosti všech soudců Krajského obchodního soudu v Praze zabývajících se podle rozvrhu práce konkursními věcmi. S ohledem na výše konstatované důvody proto navrhuje, aby věc byla přikázána jinému soudu téhož stupně podle § 12 odst. 1 o. s. ř., když podmínky ustanovení § 14 o. s. ř. jsou v posuzovaném případě splněny.

Věc byla předložena Nejvyššímu soudu České republiky, aby rozhodl o návrhu dlužníka na vyloučení soudců Vrchního soudu v Praze. Nejvyšší soud jako soud nadřízený ve smyslu ustanovení § 16 odst. 1 o. s. ř. přezkoumal návrh dlužníka a shledal, že zákonné důvody pro vyloučení soudců Vrchního soudu z projednávání věci dle návrhu a následně k delegaci věci jinému soudu téhož stupně nejsou dány.

Soudci Vrchního soudu v Praze, členové senátu, kterých se námitka podjatosti týká, JUDr. J. K., JUDr. F. K. a JUDr. J. G., jakož i členové zastupujícího senátu JUDr. I. K., JUDr. M. T., JUDr. P. F. a JUDr. L. Z. ve svých vyjádřeních shodně uvedli, že na projednávané věci nemají žádný přímý zájem a k účastníkům ani jejich zástupcům nejsou v žádném vztahu.

Podle ustanovení § 14 odst. 1 občanského soudního řádu, ve znění účinném do 31. 12. 2000 (dále jen "o. s. ř."), jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodování věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům lze mít pochybnosti o jejich nepodjatosti. O vyloučení v tomto smyslu lze však rozhodovat jen ve vztahu ke konkrétním osobám soudců, kteří se podílejí nebo mohou podílet na projednávání a rozhodování věci. Vzhledem k tomu nemohl Nejvyšší soud České republiky rozhodovat o vyloučení všech soudců Vrchního soudu v Praze, resp. všech, kteří jsou podle rozvrhu určeni k projednávání konkursních věcí. Případná podjatost je výsledkem osobního vztahu soudce k věci, k účastníkům řízení nebo k jejich zástupcům, proto tento poměr nutno zjišťovat individuálně u každého soudce zvlášť. Z dikce ustanovení § 14 odst. 1 o. s. ř. je pak zřejmé, že z podnětu námitky podjatosti může být uvedený poměr zjišťován jen u soudců, kteří se skutečně podílejí na projednávání a rozhodování právě té věci, v níž byla námitka podjatosti vznesena. Proto i Nejvyšší soud České republiky rozhodoval jen o vyloučení těch soudců Vrchního soudu v Praze, kteří by měli podle rozvrhu práce projednávat a rozhodovat věc dlužníka (tedy rozhodovat o námitce podjatosti směřující proti soudcům Krajského obchodního soudu v Praze, o návrhu na delegaci věci jinému soudu a o námitce nedostatku věcné příslušnosti Městského soudu v Praze), a to jako členové senátu, jemuž byla předmětná věc přidělena, resp. jako členové zastupujícího senátu.

Rozhodnutí o vyloučení soudce podle § 14 o. s. ř. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodování přidělené věci jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů, které mu zcela zjevně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě. Dlužník však neuvádí žádné konkrétní skutečnosti týkající se výše jmenovaných soudců, které by svědčily o tom, že z důvodu jejich vztahu k věci, k účastníkům či k jejich zástupcům tito soudci nemohou rozhodovat v souladu se zákonem nestranně a nezaujatě. Důvodem k vyloučení soudce nemůže být údajná trvající nepřátelská a neobjektivní publicita

dlužníka v tisku a v dalších hromadných sdělovacích prostředcích, která podle názoru dlužníka znemožňuje objektivní a nestranné posouzení námítky podjatosti soudců Krajského soudu v Plzni. Především je třeba zdůraznit, že žádný ze soudců, jejichž podjatost je namítána, se na zmíněné publicitě nijak nepodílel a dlužník to ani netvrdí. Nežádoucí vztah k věci, k účastníkům či k jejich zástupcům jako důvod podjatosti soudců by mohl být důvodem k jejich vyloučení jen tehdy, kdyby se na negativní publicitě dlužníka ve sdělovacích prostředcích soudci ještě před svým rozhodnutím sami podíleli. Není-li tomu tak, nemůže být jakákoli zmínka o některém z účastníků řízení ve sdělovacích prostředcích důvodem k vyloučení soudců z projednávání a rozhodování věci takového účastníka. Pokud by měl být akceptován názor dlužníka o důvodech podjatosti, pak by v případě celostátní publicity v hromadných sdělovacích prostředcích s celorepublikovou působností nemohl takto publikovanou věc projednávat a rozhodovat žádný soudce kteréhokoli soudu, protože by se o ní mohl ze sdělovacích prostředků předem dozvědět každý soudce. To je ovšem závěr neudržitelný. Proto informace o určité právní věci ve sdělovacích prostředcích ještě sama o sobě nevytváří nežádoucí vztah soudce k této věci, který by ho diskvalifikoval z možnosti nestranně a nezaujatě ji projednat a rozhodnout.

Pochybnost o nepodjatosti uvedených soudců nelze dovodit ani z jejich vyjádření, v němž potvrzují, že k věci, k účastníkům či k jejich zástupcům nemají žádný osobní vztah. O jejich případné podjatosti pak nesvědčí žádná jiná okolnost obsažená ve spise. Pro úsudek o podjatosti soudce a o nemožnosti rozhodnout v důsledku toho nestranně a nezávisle není za této situace dostačující toliko obecné či subjektivní přesvědčení dlužníka, zejména když se neopírá o žádné konkrétní skutečnosti svědčící o podjatosti soudců.

Co se týče návrhu na přikázání věci jinému soudu téhož stupně podle § 12 odst. 1 o. s. ř., platí, že nemůže-li příslušný soud o věci jednat, protože jeho soudci jsou vyloučení (§ 14 o. s. ř.), musí být věc přikázána jinému soudu téhož stupně. Jde o tzv. delegaci nutnou, podmíněnou vyloučením všech soudců toho soudu, který má věc jako soud věcně a místně příslušný projednat a rozhodnout. Jak však vyplývá z výše uvedeného závěru, Nejvyšší soud neshledal zákonné důvody pro vyloučení soudců z projednání a rozhodnutí věci podle § 14 odst. 1 o. s. ř. a delegace nutná zde tedy nepřipadá v úvahu.

Nejvyšší soud ve věci jednal a rozhodoval podle právní úpravy účinné do 31. 12. 2000, neboť návrh byl podán před uvedeným datem (viz část dvanáctá, hlava I, bod 5. zákona č. [30/2000](#) Sb.).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepominutelný dědic](#)
- [Náhrada škody zaměstnancem](#)
- [Likvidace dědictví](#)
- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)

- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)